

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

21.11.2024

Шаршады
авылы

КАРАР

№ 20

Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районының Шаршады
авыл жирлегендә жирләү һәм күмү
эше турында

«Күмү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ
номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль
законнары, «Үлгәннәрне күмү буенча хезмәт күрсәтүләр алуға гражданнарың
хокуклары гарантияләре турында» Россия Федерациисе Президентының 1996 елның
29 июнендәге 1001 номерлы Указы, «Күмү һәм күмү эше турында» Федераль
законны гамәлгә ашыру чарапары хакында» 2007 елның 18 маенданың 196 номерлы
Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каары, Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районының «Шаршады авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының
Шаршады авыл жирлеге Башкарма комитеты каарар бирә:

1. Бирелгәннәрне расларга:

«Шаршады авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә жирләү һәм күмү эше
турында нигезләмә;

жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә
күрсәтелә торган хезмәтләр сыйфатына карата таләпләр;

жирләү буенча хезмәтләр күрсәтү максатларында кулланыла торган
документларның рәвешләре.

2. Әлеге каарарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә веб-
адрес буенча Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми
порталында бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан
Республикасы Әгерже муниципаль районының веб-адрес буенча портал составында
Әгерже муниципаль районының рәсми сайтына урнаштырырга:
<https://agryz.tatarstan.ru>, шулай ук Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль
районының Шаршады авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат
стендларында урнаштырырга.

3. «Шаршады авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль
хезмәтләр оештыру турындагы нигезләмәне һәм күмү урыннарын карап тоту
кагыйдәләрен раслау хакында» Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль
районы Шаршады авыл жирлеге Башкарма комитетының 2013 елның 1 октябрендәге

5 номерлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Шаршады авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе

С.Л.Залётов

Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районның Шаршады
авыл жирлеге Башкарма
комитетының 2024 елның 21
ноябрендәге 20 номерлы каары
белән расланды

«Шаршады авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә жирләү һәм күмү эше турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) күмү һәм күмү эше турындагы нигезләмә “Жирләү һәм күмү эше турында” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы (алга таба- 8-ФЗ номерлы Федераль закон), “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, “Үлгән жирләү буенча хезмәт курсатуләр гарантияләре турында” 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациисе Президенты Указы, “Жирләү һәм күмү эше турында” Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары турында” Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 18 маенданы 196 номерлы каары, Әгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге һәм Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территорииясендә жирләү тәртибен жайга сала.

1.2. Әлеге Нигезләмә максатларында түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры ёскә таба һәм аска таба сузылган линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабайлар, ә биләр һәм оныклар), шулай ук тулысынча һәм тулы булмаган (әтиләре яисә әниләре уртак булган) абый-энеләр һәм апа-сенәлләр, уллыкка алынган, уллыкка алучылар;

дин-зираты - үлгән яисә үлгән кешеләрне (алга таба - үлгән) жирләү өчен билгеләнгән зират (җәмәгать зираты участогы), тиешле дини йолаларны үтәп, бер конфессиягә караган зират (каберлек);

җәмәгать зиратының хәрби участогы - үлгән хәрби хезмәткәрләрне һәм аларга тиңләштерелгән категориядәге гражданнарны күмү өчен билгеләнгән җәмәгать зираты участогы;

жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - жирләү эше мәсьәләләре буенча максуслаштырылган хезмәт курсате торган хезмәтләр исемлеге, жирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэмин итү максатларында туләүsez нигездә курсателә;

күмү зонасы - зиратның һәм (яисә) крематориянең күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар - мәет калдыкларын яки үлгән, жирләнгән продукцияне һәм күмүдә катнашуучыларны катафаль транспортта йөртүү;

зират - үлгәннәрнең мәетләрен һәм мәетләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объекты;

буш күмүләр өчен ябык зират - яна урыннар булдыру өчен тулысынча файдаланылган зират;

зират чоры - аның ахырында күмелгөн гәүдәне минеральләштерү тәмамлана һәм тугандаш кабергә икенче күмү рөхсәт ителә торган вакыт;

колумбарий - бина, аның өлеше яисә көл яисә көл белән чүп савытлары күмү өчен билгеләнгән корылма;

кремация - үлгән кешенең калдыкларын утка тапшыру;

күмү урыны - үлгәннәрнең мәетләрен яисә мәетләрен күмү өчен билгеләнгән күмү объекты пространствосының бер өлеše;

жирләү урыны - һәлак булганнарың мәетләрен күмү буенча йола гамәлләрен үткәру өчен билгеләнгән, әхлак, санитария һәм экология таләпләре нигезендә маxsus оештырылган мәет, көл һәм көл салынган чүп савытлары пространствосының бер өлеše;

минерализация - жирләнгән жисемнең аерым химик элементларга һәм гади химик күшүлмаларга таркалу процессы;

кабер - колумбарийдан башка жирдә жирләү өчен кишәрлектә, склепта, башка ритуаль корылмада урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка күмү өчен билгеләнгән урын яисә көлле урна;

кабер коймасы - кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган линия

корылмасы;

намогик корылма - үлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган мемориаль мәгълүматны үз эченә алган архитектура-скульптур корылма (кабер ташлары);

жәмәгать зираты - үлгән кешеләрне күмү өчен, аларның ихтыяр белдерүләрен исәпкә алыш яки күмү эше мәсьәләләре буенча маxsusлаштырылган хезмәт карары буенча урыннар каралган зират;

жирләү билгеләнешендәге объект - шәһәр төzelеше яки архитектура комплексы,

яки халыкка ритуаль хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән объект, территория яисә участок (зират, крематорий, колумбарий һ.б.);

ялғыз күмү урыны - үлгән кешене, шул исәптән шәхесе эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене күмү өчен бирелә торган жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге участок;

күмү - Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә, жирне, утны яисә суны бирү юлы белән, гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә үлгән гәүдәне, калдыкларны, көлне күмү буенча йола гамәлләре;

жирләү - үлгән туганнарын элек күмгән урында үлгән кешене билгеләнгән тәртиптә бирелгән урында жирләү;

туганнар - туганлыкта торучы янын туганнардан тыш, барлык башка затлар; туганлык урыны - үлгән кешенең туганы (һәм) элек күмелгән күмү объекты территориясендә кишәрлек;

санитар-яклау зонасы - кинлеге Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган зират һәм (яисә) крематория һәм торак (селитеb) яисә сәнәгать төzelеше арасында функциональ-территориаль зона;

жирләү эше мәсьәләләре буенча маxsusлаштырылган хезмәт - жирле үзидарә

органы тарафыннан оештырыла торган, жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә курсәтә торган оешма;

күмү турында таныклык - күмү турында белешмәләр булган һәм күмү урыны өчен жаваплы зат булган һәм аны алга таба күмү урынын файдалану хокукун раслый торган документ;

эксгумация - суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен жирләү урыныннан үлгән кешенең мәетен алу яки күчереп күмү өчен.

2. Мәет күмү гарантияләре

2.1. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган үлгән затның яисә вафат булган затның ябын туганнарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә, никахны күмү буенча хезмәтләр исемлегенең түбәндәге бушлай нигезендә курсәту гарантияләнә:

- 1) күмү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү;
- 2) күмү өчен кирәkle табутны һәм башка предметларны бирү һәм китерү;
- 3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратта (крематорийда) йөртү;
- 4) күмү (урнаны алга таба көл белән бирү белән кремация).

2.2. Ир яисә хатын, ябын туганнары, башка туганнары яки үлгән законлы вәкил булмаганда яисә алар күмү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, шулай ук, үлгән кешеләрнең шәхесе ачыкланмаган очракта, күмү буенча хезмәтләр түбәндәгеләрне

үз эченә ала:

- 1) күмү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү;
- 2) тән нурланышы;
- 3) табут бирү;
- 4) үлгән кешене зиратта (крематорийда) йөрткәндә;
- 5) күмү.

Йортта, урамда яисә башка урында вафат булучыны, шәхесенең эчке эшләр органнары билгеләгәннән соң, күмү эше мәсьәләләре буенча маҳsusлаштырылган хезмәт тарафыннан, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч тәүлек эчендә утыртыла.

Шәхес Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү күрсәтелгән органнарың мондый очракларда билгеле бер жәмәгать зиратлары участокларында жиргә бирү юлы белән жирләү мәсьәләләре буенча маҳsusлаштырылган хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Мәет үлгән кешене жирләү йөкләмәсен үз өстенә алган затлар акчалары исәбеннән башкарыйлан очракта, курсәтелгән затларга жирләү буенча хезмәт күрсәтуләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләр күләмендәге социаль пособие түләнә.

2.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләр бәясе, Россия Федерациясенең Татарстан Республикасы буенча пенсия һәм социаль иминият фонды бүлеге, Татарстан Республикасының

Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килештереп, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5 Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге сыйфаты Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Башкарма комитетының каары белән расланган жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлегендә жирләү эшен оештыру Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.

Бу чакта Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәсенә Күмү һәм жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле органның вәкаләтләренең бер өлешен (аерым вәкаләтләрен) бирү рөхсәт ителә.

3.2. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә түләүсез күмү буенча гарантияләнгән хезмәтләр исемлеген жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт (алга таба – махсуслаштырылган хезмәт) курсәтә.

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Шаршады авыл жирлегенең муниципаль хокукий актларына һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга таянып эш итә.

3.4. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә махсуслаштырылган хезмәт эшчәнлеген оештыру әлеге Нигезләмә һәм күмү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәэммин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Шаршады авыл жирлеге норматив хокукий актлары нигезендә Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. Файдаланыла торган мөлкәткә ия булу, аннан файдалану һәм аның белән эш итү

жирләү һәм жирләү эшен оештыру өлкәсендә, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Шаршады авыл жирлеге норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге

территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне һәм жирләү урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтләр

4.1. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Шаршады авыл жирлеге территорииясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне һәм жирләү урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) күмү өлкәсендә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру

һәм Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә жирләү эше;

2) Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Шаршады авыл жирлеге муниципаль хокукий актлары таләпләренең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

3) махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан түләүсез нигездә күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәтүне, шул исәптән күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

4) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы Шаршады авыл жирлеге башкарма хакимиятенең республика органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек;

5) түләүсез нигездә жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр бәясен билгеләү һәм Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминиятләштерү Фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килештерү;

6) жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актларны үз компетенциясе чикләрендә эшләү һәм кабул итү;

7) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәту кысаларында эшләр башкаруга юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның махсуслаштырылган хезмәт белән төзелгән контрактларның (шартнамәләрнең) үтәлешен тикшереп тору;

8) Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендәге жәмәгать зиратлары территорииясендә башкарылган барлык күмүләрне исәпкә алуны алыш бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алыш бару юлы белән;

9) жәмәгать зиратларында күмү зоналарын билгеләү һәм күмү (өстәмә күмү) өчен урыннар бириү;

10) үлгән кешене жирләү өчен зиратлар территорияләрендә түләүсез бирелә торган жир кишәрлеге күләмен билгеләү;

11) Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында каарлар кабул итү;

12) яңа зиратлар төзү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын киңайту, күчерү, ябу чарапарын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

13) зиратлардан һәм максатчан билгеләнеш буенча жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп тору;

14) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

15) Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлеге территорииясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәрү;

16) жирләү эше мәсьәләләре буенча попечительлек (кузату) советлары төзү (аларны булдыру тәртибен һәм вәкаләтләрен билгеләп);

17) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарга консультация бирү һәм килучеләрне кабул итүне алып бару;

18) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт түләүсез күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген курсетүне, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5. Күмү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын), үлгәннәрнең көле салынган савытларны күмү өчен этика, санитария һәм экология таләпләренә туры китереп бирелгән жир кишәрлекләре һәм аларда төзелә торган зиратлар тора.

Шулай ук үлгәннәрне жирләү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар.

5.2. Жирләү урыннарын булдыру турындагы карап гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган, шулай ук гамәлдәге күмү урыннары сүтelerгә тиеш түгел һәм дайми су басу, шуышу куркынычы булганды, жир тетрәүләрдән һәм башка табигый бәла-казалардан соң, хәрби жирләүләрдән тыш, вәкаләтле орган карары белән генә күчерелергә мөмкин.

5.4. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлеге территорииясендәге жәмәгать зиратлары ачык, иркен күмү өчен ябык, ябык булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территорииясендәге жирләү урыннары:

- 1) ялғызлар;
- 2) тугандаш;
- 3) дин тотучылар;
- 4) мактаулы;
- 5) хәрбиләр.

5.6. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлегенең жәмәгать зиратлары территорииясендә хәрбиләрне күмү (хәрби кишәрлекләр), бер диндә үлгәннәрне мактаулы жирләү һәм күмү өчен аерым жир кишәрлекләре (зоналар), шулай ук колумбарийлар каралырга мөмкин.

Зиратның хәрби кишәрлекләрендә жирләү өчен үлгән кешенең 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданинар категориясенә каравын раслаучы документлар тапшырыла.

5.7. Күмү зонасы кварталларга һәм участокларга буленә.

5.8. Үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны күмү өчен каберләр төзегәндә кабер тирәнлеген жирле шартларга (грунт характеристына һәм грунт суларының тору дәрәжәсенә) карап билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабер озынлыгы ким булмаска тиеш

2 метр, кинлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метрдан да ким түгел. Барлық очракларда да кабер төбенең өслеге грунт сулары торышы дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары жәмәгать зиратының билгеләнгән планировкасына туры китереп бирелә. Күмү урыннары арасындагы өзеклекләрнең кинлеге 0,5 метрдан ким була алмый.

5.10. Койма урнаштырганда, аның үлчәмнәре күму өчен бүләп бирелгән участокның норматив үлчәмнәренә туры килергә тиеш. Киртәнең биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Кабер өстенә куелган корылмаларның биеклегеннән артмаска тиеш

2,5 метр.

5.11. Зиратның билгеләнгән планировкасын бозып, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл кырыларында һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә Күмү урыннарын төзү рөхсәт ителми.

6. Ялғыз күмүләр

6.1. Бер кеше күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территорииенә ялғыз күмү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5 кв. м (2,5 м x 2 м) тәшкил итә.

6.3. Ялғыз жирләү өчен урын бирү түрүндагы гариза вафат булган кешенең ире (хатыны), якын туганнары, бүтән туганнары яисә законлы вәкилләре тарафыннан, ә андыйлар булмаганда вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар (алга таба – мәрәжәгать итүче) тарафыннан түрйидан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

6.4. Бер кеше күмү өчен урын бирү түрүндагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) берүзе күмү өчен урын бирү түрүндагы гариза белән мәрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшүмтасы белән) мәрәжәгать иткән очракта, мәрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем түрүнда таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгендә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә құшымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда билгеләнмәгән үлгән кешене жирләүгә Эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

6.5. Бер кеше күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынбарлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра.

6.6. Ялғыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булгандай, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, ялғыз күмү өчен урын бирүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

6.7. Бер кеше күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган, очракта, вәкаләтле орган:

мөрәжәгать итүче белән бергә күмү урынының жир кишәрлеген бүләп бири максатларында зиратны тикшерә;

ялғыз жирләү өчен урын бири турында каарны рәсмиләштерә;

күмү урынын теркәүне күмүләрне теркәү кенәгәсендә гамәлгә ашыра.

6.8. Ялғыз күмү өчен урын бири турындагы яисә ялғыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

6.9. Ялғыз күмү өчен урын бири яисә ялғыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы каар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь чыганактагы документ рәвешенде бирелә.

7. Тугандаш күмүләр

7.1. Кардәшләрне күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнарны күмү урыннары ир белән хатынны, якын туганнарны һәм башка туганнарны күмү мөмкинлеген исәпкә алып бирелә.

7.3. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлеге территориясендә туганнарны күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5 кв.м (2,5 м x 5 м) тәшкил итә.

7.4. Туганнарны күмү өчен урын бири турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

7.5. Туганнарны күмү өчен урын бири турындагы гаризага түбәндәгө

документлар күшүп бирелә:

- 1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);
- 2) туганнарча жирләү өчен урын бирү туринда гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;
- 3) үлем туринда таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);
- 4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);
- 5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.
- 6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

7.6. Гаризаны карау, тугандаш күмү өчен урын бирү туринда яисә тугандаш күмү өчен урын бирүдән баш тарту туринда Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы жирләүләр

8.1. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлегенең жәмәгать зиратлары территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районаны алдында аерым казанышлары булган мәетләрне күмү өчен мактаулы жирләү өчен участоклар (зоналар) булдырылырга мөмкин.

8.2. Мактаулы жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы жирләү урыннарында түбәндәге категория гражданнарны жирләү гамәлгә ашырыла:

- 1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;
- 2) Социалистик Хезмәт Геройлары;
- 3) Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары;
- 4) I, II һәм III дәрәҗә Дан орденнары белән бүләкләнүчеләр, Дан орденының тұлы кавалерлары;
- 5) I, II һәм III дәрәҗә Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнүчеләр, Хезмәт Даны орденының тұлы кавалерлары;
- 6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;
- 7) Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының Мактаулы гражданнары (Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлегендә туганнар);
- 8) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районнының Шаршады авыл жирлегеге үсешенә өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар житәкчеләре.

8.4. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территориясендә мактаулы күмү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5 кв.м (2,5 м x 2 м) тәشكил итә.

8.5. Мактаулы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

8.6. Мактаулы жирләү урыны бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) мактаулы жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) вафат булучының Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районаны алдындағы казанышларын раслаучы документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документларның күчермәләре, таныклыклар һәм буләкләрнең төп нөсхәләре);

4) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

9. Хәрбиләр каберлекләре

9.1. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлегенең жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) (хәрби кишәрлекләр) каралырга мөмкин.

9.2. Хәрби жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгәннәрне хәрби участокларда жирләү үлгән кешенең ихтыяр белдерүен йә иренең, янын туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алып рөхсәт ителә.

9.4. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территориясендә хәрбиләр күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең күләме 5 кв.м (2,5 м x 2 м) тәشكил итә.

9.5. Хәрби жирләү өчен урын бирү турында гариза мөрәжәгать итүче

тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә.

9.6. Хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) хәрби жирләү урыны бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындагы белешмәнен күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) вафат булучының жәмәгать зиратының хәрби кишәрлегендә базга күмелергә мөмкин затлар категориясенә керүен раслаучы документлар.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирудән баш тарту турында Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнен 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

10. Жирләү

10.1. Булган кабергә күмү буш урын булганда санитария нормаларын үтәп башкарыла. Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасында, урна белән урна арасында) вертикаль һәм горизонталь буенча 0,5 м дан ким булмаска тиеш, һәм ул жир катламы белән тутырыла. Табутларның өске катламыннан алып жир өслегенә кадәр жир катламының калынлыгы 1 метрдан да ким булмаска тиеш.

10.2. Жирләү бары тик минеральләшү чоры узгач кына башкарыла, әмма соңғы жирләү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң көл салынган урнаны күмү соңғы вакытыннан узган вакытка бәйсез рәвештә башкарыла.

10.3. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территорииендердә зиратларда туганнарны, мактаулы, хәрбиләрне жирләү урынында жирләүгә рәхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

10.4. Өстәмә жирләүгә рәхсәт бирү турында гаризаны мөрәжәгать итүче турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшыра.

10.5. Өстәмә күмүгә рәхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү турында таныклык (куму турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат турында белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләүгә рөхсәт бирү түрүндагы гариза белән мөрәҗәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе күшүп) мөрәҗәгать иткән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) үлем түрүнда таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация түрүндагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшүмтасы белән);

7) үлгән кешенең күмү урыны исеменә теркәлгән зат белән (яисә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән) туганлык бәйләнешен раслаучы документлар йә үлгән кешене күмүгә аның язма ризалыгын раслаучы документлар;

8) мөрәҗәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

Жирләү урыны исеменә теркәлгән зат үлгән очракта,

өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү түрүндагы гаризага шулай ук:

1) вафат булган кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрүнда таныклык (жирләү түрүнда таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүнда белешмәләрнең булуын билгели);

2) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның үлү түрүнда таныклыгы күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшүмтасы белән);

3) кремация түрүндагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшүмтасы белән).

10.6. Жирләүгә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) кирәkle жирләү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз жирләү күләменнән чыгып, табут белән күмү өчен буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

4) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълумат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

5) минеральләшү чоры тәмамланмаган, тузан салынган урнаны кабергә күмүдән тыш (табутны табутка күмгәндә);

6) үлгән кешене күмүгә рөхсәт бирү түрүнда гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрүнда таныклык булмагандан) күмүләрне теркәү кенәгәсендә үлгән кеше исеменә күмү урынын теркәү түрүнда белешмәләрнең булмавы.

10.7. Гаризаны карау, жирләү өчен урын бирү түрүнда яисә жирләү өчен урын бирүдән баш тарту түрүнда Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Улгән кешенең калдыкларын (көлен) чыгару алга таба күмү өчен

11.1. Күмелгән кешенең калдыкларын яңадан базга күмү өчен экспертиза санитария нормалары һәм кагыйдәләре таләпләрен исәпкә алыш башкарыла.

11.2. Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территорииесендә урнашкан зиратта жирләнгән үлгән кешенең мәетен (көлен) алуға рөхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

11.3. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирү түрүнде гариза мөрәҗәгать итүче тарафыннан кәгазьдә, турыйдан-туры вәкаләтле органга мөрәҗәгать иткәндә тапшырыла.

11.4. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирү түрүндеги гаризага түбәндәгى документлар күшүп бирелә:

1) күмү түрүнде таныклык (күмү түрүнде таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүнде белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алга таба күмү өчен алу түрүндеги гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле, шулай ук мөрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшүмтасы белән) мөрәҗәгать итсә.;

4) үлем түрүнде таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация түрүндеги белешмәнен күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшүмтасы белән);

7) мәрхүмнең алынган калдыкларын (көлен) яңадан күмү урыны булуын раслый торган документ;

8) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкландырылышында күчермәләре;

9) мөрәҗәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

11.5. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) жирләүләрне теркәү кенәгәсендә вафат булган кешенең исеменә жирләү урынын теркәү түрүнде белешмәләрнең булмавы (жирләү түрүнде таныклык булмаганда).

11.6. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт рәсмиләштерә;

күмүләрне теркәү кенәгәсендә яңадан күмү түрында тиешле язманы кертә (бер үк вакытта үлгән кешенең калдыклары (көле) алынган жирләү урынында күмү түрындагы язманы гамәлдән чыгара).

үлгән кешенең калдыкларын (көлен) чыгару буенча чараптар оештыра.

11.8. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирү түрында яисә үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту түрында карап вәкаләтле орган тарафыннан мәрәжәгать итүче мәрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирү түрында яисә үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту түрында карап мәрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә бирелә.

11.10. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) чыгару эшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарылырга тиеш.

Үлгән кешенең калдыкларын (туфрагын) чыгару эшләре тәмамланғач, ике нөсхәдә үлгән кешенең калдыкларын (туфрагын) чыгару түрында акт төзелә, анда үлгән кешенең калдыкларын (туфрагын) чыгару буенча эшләрнең башлану һәм тәмамлану урыны, датасы һәм вакыты, күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта) күрсәтелә.

Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алу түрындагы актның беренче нөсхәсе Вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка кул куеп тапшырыла.

11.11. Күмү урынында бер генә үлгән кешенең калдыклары (көле) күмелгән очракта, күмү түрында таныклык алыша.

12. Күмү урыннарын теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территорииесендәге жәмәгать зираты территорииесендә ясалган һәр жирләү вәкаләтле орган тарафыннан жирләүләрне теркәү кенәгәсендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын яңадан теркәү жирләү урыны теркәлгән зат вафат булган очракта вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мәрәжәгать итү характеристында була.

Күмү урыннарын яңадан теркәү өчен түләү алышы.

12.3. Жирләү урынын яңадан теркәү түрында гариза мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә.

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү түрындагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә:

1) күмү түрында таныклык (махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан күмү түрында таныклык булмаган очракта, күмү урынын теркәлгән зат түрында күмүләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләрнең булуын билгели);

2) мәрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләү урынын яңадан теркәү түрүнде гариза белән мөрәҗәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчermәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәҗәгать иткән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) күмү урынын исеменә яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган затның шәхесен таныклаучы документның күчermәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклый торган документның күчermәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

6) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның үлү түрүнде таныклыгы яисә аның нотариаль таныкландын күчermәсе (жирләү урынын теркәлгән зат үлгән очракта);

7) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның күмү урынын яңадан теркәлгән зат белән йә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән туганлык бәйләнешен раслаучы документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкландын күчermәләре.

12.5. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып курсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү түрүнде таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгәсендә вафат булган кеше исеменә теркәү түрүнде белешмәләрнең булмавы.

12.6. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганды, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта вәкаләтле орган:

жирләү урынын яңадан теркәү түрүнде каарны рәсмиләштерә;

күмүләрне теркәү кенәгәсендә тиешле язма кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү түрүндагы яисә жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту түрүндагы каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне кабул ителә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү яки күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту түрүндагы каар мөрәҗәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә бирелә.

12.10. Жирләү урынын исеменә яңадан теркәлгән затка вәкаләтле орган тарафыннан жирләү түрүнде таныклык бирелә.

13. Жирләү түрүнде таныклыклар рәсмиләштерү

13.1. Күмү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле күмү турында таныклық төзелә һәм бирелә.

13.2. Күмүләр турында таныклыкларны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче башкарылганнарын да, рәсмиләштеру вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Жирләү турында таныклыкта:

территориясендә күмү урыны булдырылган жәмәгать зираты исеме; зиратның урнашу урыны (адресы); жирләү төре (ялғыз, кардәшлек, дин, мактаулы, хәрби); күмү күләме; күмү урыны зиратта (квартал номеры һәм күмү участогы); жирләү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы – булган очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклыкны рәсмиләштеру турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

13.5. Жирләү турында таныклык рәсмиләштеру турындагы гаризага түбәндәгे документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) жирләү турында таныклыкны рәсмиләштеру турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) тиешле базда күмелгән вафат булучыга карата үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

4) көле салынган урна тиешле жирләү урынына күмелгән үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкландырылышында күчермәләре.

Күмүләрне теркәү кенәгәсендә исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булганда, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3-5 пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмыйча тутырыла.

13.6. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) элек кирәkle жирләү урынына күмү турында таныклыкны башка затка бириү;

4) күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарылган күмү турында белешмәләрнең

булмавы.

13.7. Күмү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, күмү турында таныклыкны рәсмиләштерудән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштеруне һәм бируне гамәлгә ашыра.

13.9. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту турындагы карап вәкаләтле орган тарафыннан мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне кабул ителә.

13.10. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерудән баш тарту турындагы карап мөрәҗәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә бирелә.

14. Зиратларны тоту һәм карап тоту қагыйдәләре

14.1. Жәмәгать зиратларын карап тоту «дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр) белән конкурс процедуralары нигезендә контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жәмәгать зиратларын карап тоту буенча подряд эшләренә агымдагы ремонт, жирләү билгеләнешендәге объектларны капиталь ремонтлау, жирләү бюджет акчалары хисабыннан башкарылган очракта дәүләт саклавындагы каберлекләрне һәм һәйкәлләрне карап тоту, зират территориясен жыештыру һәм чүп-чарны чыгару керә.;

14.2. Жирләү өчен жаваплы гражданнар күмү урыннары территорияләрен чиста һәм тәртиптә тотарга, билгеләнгән урыннарга чүп-чар жыярга, күмү участокларында тере киртәләрне һәм чәчәк утыртмаларын карап торырга, кабер өстенә куелган корылмаларны (каймаларны) вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын төзәтергә, һәйкәлләрне һәм каймаларны урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм төшерергә бурычлы.

14.3. Жирләү билгеләнешендәге объектлар территориясендә табутларны (үлгәннәрнең гәүдәләрен) ташу һәм күчерү өчен катафалка-арба, катафалка-чана, катафалка-носилка, ә урналарны күчерү өчен катафалка - носилка булырга тиеш.

14.4. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районның Шаршады авыл жирлеге территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә.

Үлгәннәрне жирләү тәүлекнең якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә килучеләр тынлык һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зиратлары территориясендә килучеләргә тыела:

1) һәйкәлләргә, күмү урыннарына яисә жирләү билгеләнешендәге объектларга сәяси, идеологик, раса, милли яки дини нәфрәт, яисә дошманлық мотивлары буенча

Йә нинди дә булса социаль төркемгә карата нәфрәт яки дошманлық мотивлары буенча тиешле эчтәлекле язмалар яисә рәсемнәр ясарга;

- 2) жәмәгать зираты территорииясен чүпләргә;
 - 3) ағачларны һәм куакларны кисәргә;
 - 4) этләрне йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кошлар тотарга;
 - 5) учаклар кабызырыга;
 - 6) ком, балчык чыгарырга, чирәм кисәргә;
 - 7) яшел утыртмаларны сыйндырырыга;
 - 8) спиртлы эчемлекләр эчәргә һәм исерек хәлдә;
 - 9) туфракны казырыга, төзелеш һәм башка материаллар запасларын калдырырыга;
 - 10) бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар, демонтаж ителгән иске кабер корылмалары (кабер ташлары), коймалар җыяярга;
 - 11) үз белдегең белән кабер казырыга һәм жирләргә;
 - 12) зират ябылганнын соң аның территориясендә булырга.
- 14.7. Зиратларга массакүләм йөрү белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан махсус эш һәм зиратларга бару режимнары кертелергә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Күмү эше өлкәсендәге законнарны бозган өчен җаваплылык

Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Әгержे
муниципаль районының Шаршады
авыл жирлеге башкарма
комитетының 2024 елның 21
ноябрендәге 20 номерлы каары
белән расланган Нигезләмәгә
кушымта

Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районының Шаршады авыл
жирлеге территориясендә урнашкан зиратлар исемлеге

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Жәмәгать зиратының урнашу урыны (адресы)
1	Шаршады авылы зираты	Татарстан Республикасы (Татарстан), Әгержे муниципаль районы, Шаршады авыл жирлеге, Шаршады авылы, Урманчылар урамы 54 «а»
2	Сәхрә авылы зираты	Татарстан Республикасы, Татарстанерже муниципаль районы, Шаршады авыл жирлеге, Сәхрә авылы, Нариман урамы 2”а”

Татарстан Республикасы Эгерже
муниципаль районның Шаршады
авыл жирлеге башкарма
комитетының 2024 елның 21
ноябрендәге 20 номерлы каары
белән расланган

Мәет жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә
күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр, ир яисә хатын, якын
туганнарга, башка туганнарга, үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган
законлы вәкилгә яисә башка затка

№ п/п	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтунен гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр атамасы	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтунен гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр
1	Мәет күмү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем таныклыгын рәсмиләштерү
2	Мәет жирләү өчен кирәkle табутны һәм башка предметларны бирү һәм китерү	1. Транспорт чарасын бирү һәм китерү (төяү-бушату эшләрен дә кертеп, үлгән кешенең гәүдә (калдыклары) урнашкан урынга турыдан-туры күчү (алга таба - үлгән): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут; 2) күмү өчен кирәkle башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлығындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлығындагы 1 данә; 3) ритуаль теркәү билгесен жирләү. 2. Табутны, күмү өчен кирәkle башка предметларның куренеп тора торган кимчелекләре (тишек, бәке, киселешләре) булмаска тиеш
3	Зиратта (крематорийда) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) күчерү	1. Үлгән табутның күләме һәм аны максуслаштырылган транспорт чарасы стоянкасына кадәр күчерү катафалка-төлөжкаларда, носилка- катафалкаларда, чаналарда башкарыла. (ел фасылларына карап). 2. Күмү урынына вафат булган табутны күчереп күмү (кремация) максуслаштырылган транспорт

	<p>чарасы тарафыннан башкарыла.</p> <p>Азық-төлек чималын һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торған автотранспорттан тыш, үлгәннәр белән табут өчен башка төр транспорттан файдалану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәндә йөртүче тизлек режимын сакларга, кисken тормозлардан качарга тиеш.</p> <p>Табутны транспортлау вакытында зыян курергә тиеш түгел.</p> <p>3. Күмү урынына кадәр үлгәннәр белән табутны (кремация) алмаштыру катафалка-төлежкаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (ел фасылларына карап) гамәлгә ашырыла.</p> <p>4. Үлгән транспорт белән табутны күчергәннән һәм күмгәннән соң, куллануга рөхсәт ителгән дезинфекция чарапарын жыештырырга һәм эшкәртүгә мәжбүри рәвештә дучар итерег тиеш</p>
4	<p>Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)</p> <p>1. Күмү вакытына гаризада курсателгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэммин итерег тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысуул белән башкарыла.</p> <p>Табутны күмгәндә кабер озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара – 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү (көл салынган урнаны күмү)буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү:</p> <p>1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә);</p> <p>2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулык ясал кабер салу;</p> <p>4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме,</p>

	<p>атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм үлгү даталары (мондай мәгълүмат булганда), күмүнен төркөлүү номеры) язылган ритуаль төркөү билгесе кую.</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергендә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләгендә:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, һәйкәлләрнең, кабер плитәләренең) сакланышы
--	--

Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районның Шаршады
авыл жирлеге башкарма
комитетының 2024 елның 21
ноябрендәге 20 номерлы каары
белән расланган

Үлгән кешенең тормыш иптәше, якын туганнары, бүтән туганнары йә законлы
вәкиле булмаганда яисә алар тарафыннан жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук
жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар һәм шәхесе
билгеләнмәгән вафат булғаннар булмаганда жирләү буенча хезмәтләрнең
гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең
сыйфатына таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Тәннең килеме	Үлгән кешенең килеме маxсус кием һәм аяк киеменнән тора
3	Каберне һәм күмү өчен кирәkle башка әйберләрне биру һәм китерү	1. Транспорт чарасы белән биру һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба-үлгән кешенең) гәүдәсе (калдыклары) урнашкан урынга кадәр күчерүне дә кертеп): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут; 2) күмү өчен кирәkle башка әйберләрне: япма-80 x 200 үлчәмле 1 данә; мендәр – 40 x 40 см зурлыктагы 1 әйбер, аяк килеме; 3) жирләү ритуаль теркәү билгесен. 2. Табут тышлыгында, күмү өчен кирәkle башка әйберләрдә, үлгәннәрне киендерү өчен кирәkle киемнәрдә күренеп торган Кимчелекләр (тишекләр, тишекләр, кисемнәр) булмаска тиеш.
4	Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратка	1. Үлгән кеше белән табутны алып чыгу һәм аны маxсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү

	(крематорийга)ташу	<p>катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда башкарыла. (ел фасылына карап).</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына ташу махсус транспорт чарасы белән башкарыла.</p> <p>Азық-төлек чималының һәм азық-төлек продуктларының ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутты транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан качарга тиеш.</p> <p>Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутты күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
5	Күмү (кремация, аннан сон көл салынган урна бирү)	<p>1. Күмү вакытына гаризада курсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысуул белән башкарыла.</p> <p>Табутны күмгәндә кабер озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара – 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органныны тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү (көл салынган урнаны күмү)буенча</p>

	<p>комплекслы хезмәтләр күрсәтү:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә); 2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү; 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу; 4) каберенә (улгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондай мәгълүмат булганда), күмүнең теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую. <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органинары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергендә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләгәндә:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнен, һәйкәлләрнен, кабер плитәләренен) сакланышы
--	--